

i nudi nekoliko razloga za to: to je znak Božjeg potvrđivanja Isusa, izvor dara Duha Svetoga, ono nudi jedinstvenu perspektivu na Isusovu službu u prošlosti, no više od toga "to je sagledavanje Isusove uzvišene vladavine nad svijetom u sadašnjosti" (str. 183). Drugi se izazov tiče utjelovljenja svjedočanstva koje Crkva mora ponuditi svijetu. Ako Crkva samo govori o evanđelju a ne živi na način koji je u skladu s proročkom riječi, takva Crkva ne nudi pravi izazov svijetu. I na posljetku, konačni izazov je integritet javnog svjedočanstva kojega je teško postići čak i kada je sila Duha Svetoga djelatna. Zbog toga, Johnson ističe da današnja Crkva treba čuti glasove proroka, jer oni je pozivaju na njezin vlastiti identitet.

Prophetic Jesus, Prophetic Church (Proročki Isus, proročka Crkva) je knjiga koja istražuje prošlost kako bi oblikovala sadašnjost i budućnost Crkve. Ona je spoj kvalitetne znanstvene egzegeze, pronicavog promišljanja i izazovne primjene za današnju situaciju u globalnoj Crkvi. To je knjiga za stručnjake, posebice za one koji proučavaju Lukinu teologiju, no također i za pastore i sve one koje zanima tema Crkve. Iako određeni dijelovi mogu biti teško razumljivi za one koji ne čitaju puno znanstvenih knjiga, knjiga je vrijedna čitanja zbog toga što Johnson znalčki povezuje biblijske podatke sa sadašnjom situacijom u kršćanstvu. Na početku, Johnson objašnjava svoj metodološki pristup, svoje ciljeve i glavne ideje o kojima će raspravljati, dok su sljedeća poglavlja napisana prema jasnoj i lako prepoznatljivoj strukturi. Prema tome, ova je knjiga laka za čitanje.

Luke Timothy Johnson je znanstvenik iz rimokatoličke tradicije, a ipak, njegova biblijska teologija koja je vjerna i ograničena jedino na biblijski tekst, ne otkriva njegovu teološku pozadinu. Zapravo, lako se može pomisliti da Johnson pripada pentekostnoj ili karizmatičkoj teološkoj tradiciji. Ipak, to je samo još jedan dodatni element koji govori o kakvoći njegova rada, a sve ukupno treba biti dovoljan razlog i poziv na čitanje knjige i uživanje u kvalitetnom biblijskom, teološkom, pastoralnom i kritički pronicljivom djelu.

Ervin Budiselić

Prevela s engleskog Ljubinka Jambreč

Phillip Yancey

Zašto Crkva?

Rijeka, Bono Records, 2013, 122 str.

Da, doista, zašto Crkva? Zašto ići jednom ili više puta tjedno na mjesto gdje se skuplja zajednica ljudi koji nam nisu slični, ne pripadaju među ljude s kojima se inače družimo, niti bismo ih birali za prijatelje da se nas pita. Je li Crkva doista nužna?

To je prvo pitanje koje je sebi postavio Yancey na početku knjige. Sâm autor dolazi iz južnjačke crkve u američkoj saveznoj državi Georgiji, prepune usko-grudnog fundamentalizma i legalizma. Priznaje da ga je taj legalizam očuvao ne-

kih negativnih stvari kao što su droga i alkohol. No doveo ga je do toga da je, zbog očigledne nedosljednosti između onoga što se govorilo i onoga kako se živjelo (kako kaže autor: «govorili su o Milosti, a živjeli po Zakonu») odbacio licemjerje kršćanstva, ali i samu vjeru – ta je stroga crkva, prepuna oštrih osuda, zagušila njegovu vjeru. I odavde kreće njegovo preispitivanje o neophodnosti Crkve.

Prepreke koje su njega udaljile od Crkve su licemjerje, kulturne razlike i formalnost bogoslužja. No usprkos onome što ga je istinski smetalo, autor je tijekom godina shvatio da «Crkva sadrži nešto što mu očajno treba». Yancey je bio dovoljno pošten i otvoren da se zagledao u sebe i svoj način gledanja na Crkvu i ljude koje je tamo sretao. Uočio je da je, zbog odbojnosti prema crkvi svoga djetinjstva, išao od crkve do crkve tražeći ljude koji mu odgovaraju po obrazovanju, poznavanju Biblije te ukusu za pjesme i liturgiju. Kako sâm kaže: «Na čudan sam način ponavljao grešku crkve moga djetinjstva koja je htjela izbaciti bilo kakav znak različitosti.»

U jednom razdoblju svog života, nekih 13 godina, živio je u Chicagu i tamo naišao na crkvu u kojoj su mu ljudi i, prije svega Bog, pomogli da na Crkvu počne drugačije gledati. Crkva, prije svega, postoji kako bi se obožavao Bog, a predanost Kristu ljudi koji su u crkvi daje im mnogo zajedničkog sadržaja. Upravo kršćanska Crkva i prvi kršćani su srušili prepreke, jer su jednako prihvaćali muškarce i žene, Grke i Židove, robove i slobodnjake. I taj kršćanski temelj zajednice, pomirujuća Božja ljubav, nadilazi sve razlike nacionalnosti, rase, klase, starosti i spola.

Upravo u toj crkvi u Chicagu Yancey je naučio da se misija Crkve proširuje na potrebe svoga susjedstva. Kad aktivno služimo drugima, manje razmišljamo o vlastitim potrebama.

Yanceyjeva supruga jedanaest je godina u Chicagu vodila crkveni program pomoći starijim građanima. Preko nje on je naučio puno stvari, ali ono što je vidio potaklo ga je na još dublje promišljanje o Crkvi i ljudima koji su aktivno uključeni u službu. Kaže da je upravo tada počeo istinski vjerovati da ga Bog voli, jer je Bog milost te ne možemo ništa učiniti zbog čega bi nas Bog volio više ili manje.

S druge strane, upoznavajući različite ljude u različitim crkvama otkrio je da ništa toliko ne uznemiruje vjeru kao razočaranje vidljivom Crkvom. Tim veće je bilo njegovo iznenađenje nakon što je pročitao Bibliju više puta i uvidio da je Crkva, Kristova zaručnica, vrhunac ostvarenja onoga što je Bog namjeravao od početka. Baš zato što smo primili i doživjeli milost, trebamo je dati drugima besplatno i bez obaveza.

Što je Bog imao na umu kad je zamislio Crkvu? Kakva bi trebala biti? Nijedna crkva danas nije idealna i svakoj možemo naći ozbiljne zamjerke. No Bog je i ovdje zagrabilo u njegov život te kaže da je naučio uz jednoga svog prijatelja, bivšeg alkoholičara, da su glavne kvalitete kakve je Isus imao na umu kada je osnivao svoju crkvu, upravo poniznost, potpuna iskrenost i radikalna ovisnost o Bogu. Crkva je mjesto na kojemu možemo iznijeti našu bol, jer ju je utemeljio Onaj čije tijelo je razlomljeno za nas, kako bi nam dao život. Zato nam Novi zavjet tvrdo-

glavo predstavlja Crkvu kao onu koja više nalikuje obitelji nego instituciji. Greške koje činimo ne ukidaju «članstvo» u obitelji.

Istovremeno, Crkva je Božji ured za socijalnu skrb, osnovana da liječi slijepu, oslobađa zatočene, hrani gladne i donosi Radosnu vijest siromašnima – što je izvorno poslanje koje je Isus navijestio.

Mi smo vidljiv oblik onoga kakav je Bog. Nijedna crkva nije u potpunosti takva, nego često dajemo svijetu iskrivljenu sliku Boga. On svejedno ostaje u nama i dalje nas beskrajno ljubi.

Nastavljajući sa svojim promišljanjima o Crkvi Yancey je promatrao ljude koji su aktivni u službi. Primijetio je da kršćanska služba hoda po tankoj žici između preosjetljivosti i tvrdoće. Autor spominje mnoge ljude koji su imali problema, sagorjeli ili drugačije stradali, jer su imali tu preosjetljivost na bol. Ponovo se okrenuo Isusu tražeći odgovor i otkrio da je Isus poštovao ljude, njihov izbor i njihovu slobodu (nije iscijelio svakoga na koga je naišao, ali je iscijelio svakoga tko ga je to zamolio) te inzistirao na privatnosti i svom vremenu s Ocem. Isus se, isto tako, našao na rubu izdržljivosti, ali u Getsemanskom vrtu On je uspio izdržati tako što je teret prebacio na Oca.

Yancey je naučio da je Bog – Bog milosti i suosjećanja te sposoban pomoći nam na našem klizavom putu između ljubavi prema sebi i ljubavi prema drugima – putu obilježenom preosjetljivošću i tvrdoćom.

Nakon ukupnog promišljanja o tome zašto Crkva, što je Bog mislio i htio kada ju je ustanovio pa sve do razmišljanja o crkvenim službenicima, Yancey zaključuje: Crkva nam treba kako bismo zajedno obožavali Boga, prisegli Kraljevstvu koje nam je važnije od bilo čega drugoga i dali milost dalje. Crkva je tu da predstavlja Boga te iako je daleko od savršenstva, ona je jedini način da ovaj svijet čuje Božju poruku ljubavi.

Vrlo duboko i nadasve promišljeno cjelovito razmišljanje o Crkvi; otvorena srca je tražio, istraživao i dopustio Bogu da mu pokaže i odgovori na njegova pitanja. Na tom putu stekao je mir i još se više zaljubio u Isusa.

Preporuka svima koji još imaju neodgovorenih pitanja ili su bili nezadovoljni, ogorčeni, povrijeđeni od strane mjesne crkve. No prije čitanja moramo biti spremni na ono što će nam Bog reći i otkriti.

Olivera Mandić-Pavliček

Mladen Jovanović

I Riječ Crkvom postade

Zagreb, Biblijski institut, 2012, 127 str.

Knjiga *I Riječ Crkvom postade* je posljednja objavljena knjiga uvaženog propovjednika Kristovih crkava Mladena Jovanovića. Knjiga je objavljena 2012. godine